

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Mărgăritare de mult preț

— Cărțile bune nu sunt niciodată prea scumpe —

Cartea bună și creștinească încă n-a ajuns să fie prețuită, așa cum trebuie, de către creștinii noștri. Aceasta din cauză că oamenii nu înțeleg însemnătatea, nu-i văd foloasele de neprețuit pentru sufletul lor. De aceea cărțile bune se trec așa de greu la noi și trebuie pusă atâta stăruință la vânzarea lor. Când e vorba să cumperi cărți, creștinii noștri cad, de obicei în aceste două greșeli: ori sunt prea sgârșiți și socotesc că pierd, banul dat pe cărți, sau nu cumpără decât cărți de rugăciuni.

Unii se scuză, în chip greșit, cu aceea că sunt prea scumpe, ori că nu au bani, ori că au alte năcazuri de astupat. Năcazuri sunt destule în lume, e drept, însă cu toate acestea mulți din cei ce se plâng de astfel de lipsuri, au destoi bani de dat pe nimicuri. Fiecare ar putea să se lipsească de multe mărunțișuri, jucării, podoabe fără rost, și să-și cumpere mărgăritare de mult preț cari sunt cărțile bune.

Alții apoi sunt învățați a avea numai și numai cărți de rugăciuni, și nu mai vreau să ia și alte feluri de cărți. E drept, fiecare creștin în primul rând trebuie să aibă cel puțin o carte de rugăciuni, dar pe lângă cărțile de rugăciuni e dator să mai aibă cel puțin 5—10 ori și mai multe cărțile de învățături creștinești, din cari nu numai să se roage dar să-și învețe a-și cunoaște și a-și prețui credința.

Dar va spune cineva că am înconjurat întrebarea, că sunt prea scumpe?

Ea cred că prin cele de mai sus am și răspuns. Căci dăm noi bani mai mulți pe alte nimicuri. Iar într'un articol scris mai înainte despre folosul lor, încă e dat răspunsul. Căci tot ce-i bun și folositor, nu-i scump. Prețuim de obicei o vacă după soiul, un pământ după măjile de grâu ce le dă etc., cărțile încă au în ele acest preț, pe care însă omul

nu-l poate constata până n'o citește. Celelalte lucruri pot fi cunoscute și prețuite din afară, după văz; o casă, o stofă, un pământ, o vacă, o holdă etc., cărțile însă după folosul ce-l scoatem din ele, iar ținând seama de folosul ce-l scoatem din ele; luminarea minții, mântuirea sufletului, ferire de primejdii etc., ele au preț ce nu poate fi nici de cum prețuit cu banii ce-i dăm pe ele.

Cărțile bune adesea prețuiesc atâta cât ne prețuiește sufletul din noi, pe care ni-l mântuim adesea prin ele, citindu-le bine, prețuindu-le bine, și netemându-ne prea mult de scumpetea lor.

Cum rămânem dar cu scumpetea cărților? Așa: pentru cine-și prețuiește sufletul, nimic nu-i prea scump din tot ce-i poate folosi. Cărțile bune, însă, li folosesc nespuse de mult. Găsiți dar singuri că nu sunt de loc (preț) scumpe, și că trebuie cumpărate.

Husar Roman Petru

Glas de durere

— O nouă lumină în Munții Apuseni —

După îndelungate și grele intervenții pe la toate autoritățile s'a reușit în fine ca să se facă începutul administrării și slujbelor sfinte, pe seama credincioșilor noștri români uniți, dela cea mai mare societate minieră „Breaza” — Zlatna, din jud. Alba.

Vom vedea, ce măsuri se vor lua pentru binele majorității personalului dela aceste bogate mine de aur, căci începutul l-am făcut Duminecă, 2 August, împreună cu P. On. pâr. Iosif Bogdan, parohul nostru din Zlatna, făcând sf. slujbă afară sub cerul liber. Asta merge vara și pe timp frumos, dar restul anului nu se mai poate.

Cerem celor în drept o binevoitoare înțelegere și pentru „Dumnezeul nostru” — din Sf. sacrament al Eucharistiei, de a putea primi o modestă găzduire într-o cameră din zeci ori sute câte le are societatea!

Și-l mai facem atent și pe această cale pe dl dir. Scribanovici, ca să nu mai facă hatărul nimănui, de-a persecuta atât de neomenos pe uniții noștri, ce-i sunt credincioși slujitori; căci s'a început cu amare răzbunări, ca: transferări, bănueli, percheziții, amenințări și altele. De vrea să fie bine, să înceteze numai decât ura deslănțuită în răzbuinare și persecuție, împotriva noastră și fiilor noștri sufletești! Căci să se știe: lovește în ei — lovește în noi! Și amară va fi — apărarea desnădăjduitului!

— Și când le istorisesc aceste dureroase fapte dela cea mai bogată întreprindere minieră de aur — dar mai săracă în Dumnezeu — de cât de mareș și de sfânt gând a fost călăuzit veteranul nostru proprietar de mine de aur, dl Iuliu V. Albin din Zlatna și distinsa D-sale familii, când au deschis din proprie inițiativă, bisericuța pentru personalul minier din Almașul-Mare, provăzându-o cu totul ce este necesar unei bisericuțe și susținându-o și azi cu mari sacrificii! Și asta din adevărata iubire de Dumnezeu și dragoste de muncitori și slujbași!

Sabin Olea
paroh în Cib

Pelerinajul la Cărbunar al refugiaților. Duminecă, 30 August, refugiații ardeleni din Blaj au făcut un pelerinaj la bisericuța din Cărbunar, rugându-se Maicii Săracilor, pentru dreptatea românească și reîntregirea hotarelor.

Exerciții spirituale la Blaj. În luna August s'au făcut la Blaj deprinderi sufletești pentru preoți, după cari au urmat exerciții pentru profesorii și profesoarele școlilor din Blaj. Lăudat să fie Dumnezeu pentru toate.

De praznicul Nașterii Prea Sf. Fecioare Maria

Viața Prea Sf. Fecioare e foarte strâns legată de mântuirea sufletului nostru, pentru cinstea ce i-a făcut-o Dumnezeu, de a naște pe Cristos. Lucrul a fost prezis din prilejul păcatului strămoșesc, când Dumnezeu blestemând pe diavol, a promis lumii un mântuitor, care se va naște, din sămânța lui Iesse. „Și va ieși un toiag din rădăcina lui Iesse și o floare dintr'ansul va înflori”. (Isaia 11.1) Toiagul e Prea Sf. Fecioară, iar floarea e Cristos. După această profecie, Prea Sf. Marie trebuia să se nască din neamul lui David, fiul lui Iesse. Astfel, Ioachim tatăl său coboritor din David, e de viță regească, iar mama sa Ana, coboritoare din neamul preotului Aron, trațele lui Moise, e de viță preoțească. Părinții însă cu toată obârșia lor regească și preoțească, erau săraci. Desigur pe urma multor nenorociri, întâmplare în decursul vremurilor. Bătrâni fiind, n'aveau copii. Totuși Dumnezeu drept răsplată pentru rugăciunile lor fierbinți, a voit ca din ei să se nască Mama Mântuitorului lumii. Idată după naștere, Ioachim a mulțumit Domnului în genunchi, punând apoi copilei, numele ales de Maria, ce însemnează: Steaua Mării, Regina, Frumoasă și Doamnă.

După porunca legii, Ana s'au dus la biserică să se curătească, aducând cu sine drept jertfă preoților, două torturele. Când a făcut lui Dumnezeu făgăduință, că pe fetița lor Maria după ce va fi de 3 ani, o vor aduce la biserică să servească până va fi mare.

Cu păcatul strămoșesc, ne naștem toți și până la botez, suntem robii satanei. În mijlocul lumii pline de acest păcat, o singură faptură e neatinsă de el, ce stă drept ca un crin alb, în mijlocul spinilor, având ca zestre dela Dumnezeu, toate darurile: de cinste, de glorie și de sfințenie și fiind mai pe sus cu mult, chiar decât Ingerii. Firește, că-i Prea Sf. Fecioară Maria. Ea mai poartă numirile de: Cea plină de dar, Regina Ingerilor, Regina Cerului, Regina Pământului și altele. În

fruntea acestor nume, ca și a altora nepomenite aci stă numele spus chiar de gora Ei.

Era adică prin anul, 1854. Când Sf. Părinte Papa dela Roma, la cererea cu stăruința a celor 546 de episcopi, a hotărât și declarat celor peste 450 milioane de creștincioși, că Prea Sf. Fecioară, a fost scutită de orice pată a păcatului strămoșesc, dela cea dintâi clipă a zămislirii sale, printr'un har deosebit alui Dumnezeu cel Atotputernic. Sufletul ei fiind o minune de sfințenie, a fost foarte curat, precum se și convenia să fie, Mama lui Isus Cristos, Mântuitorul neamului omenesc.

Dar iată că ceace declarase Sf. Părinte Papa, se întărește la Lourdes în Franța. Așa, la întrebarea Sf. Bernadeta că „cine ești, cum te numești?” căreia i-se arătase de 18 ori Prea Sf. Fecioară Maria, îi răspunde: „Eu sunt „Nprhănită Z-mislire“, adică zămislită, fără de păcat.

O doamne Dumnezeule, care așa de mult ai apropiat pe Prea Sf. Fecioară Maria de perfecțiunile Tale nemărginite, cinstindu-o prin aceasta mai mult, decât pe toate făpturile lumii văzute și nevăzute, dă-ne nouă darul, ca și noi s'o cinstim, după puterile noastre, așa cum se cuvine, fie prin purtarea noastră corectă, fie prin rugăciunile: Născătoarea de Dumnezeu, Paraclisul, Acaftistul, sau sf. Rozar, fie și numai prin versul rostit cu evlavie: „Prea Sfântă Fecioară Marie, roagă-te pentru noi!“

Pr. Octavian Fulicea

Răspândiți

„Unirea Poporului“

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Nărav urât

De multeori în agrăirea noastră, ne folosim de ziceri nepotrivite față de cele sfinte, din sigurul motiv ca spuselile noastre să fie mai laute în seamă. Astfel în rândurile ce urmează vom înșira câteva cazuri, pentru a ne convinge de lipsa de gingășie sufletească ce-o avem față de cele sfinte.

Bunăoară când omul se duce la cules de cucuruz și-l vede că e frumos, zice: „Apoi de acea s'a făcut, căci am lucrat destul la el!“ Dimpotrivă, de-l va găsi slab spune: „Ne-a bătut Dumnezeu!“ Adică, în lipsă ne văierăm că e bătaia lui Dumnezeu, iar în belșug ne batem pieptul că e strădania noastră.

La școală, învățătorul spune copiilor: pe mâne să-mi știți lecția dumnezeiește sau ca pe Tatăl Nostru! Cel lăudăros spune că, *nămat de Dumnezeu mai știe de trică*, încolo nu-i pasă de nimeni. O femeie spune că ține la fiul său, *ca la Dumnezeu din cer*. Și mai sunt atâtea și atâtea pomeniri a lui Dumnezeu, fără de nici un rost. Să mai socotim apoi și jurământul la care de multe ori și părinții silesc pe copii. Jurământul se face numai în cazuri însemnate din viață. Așa va jura primarul, notarul, învățătorul, când iau serviciul în primire, ca și martorul la judecată când spune întâmplarea așa cum știe. Că e permis să juri în atari cazuri, ne-o spune chiar Christos, jurând și El când a răspuns la întrebarea ar

hierului: „Juru-te pe Dumnezeu cel viu, ca să ne spui nouă de ești tu Cristos Fiul lui Dumnezeu? Răspuns a Isus lui: „Tu ai zis!“ (Mt. 26, 63).

Mai este apoi nelplinirea făgăduinței făcute lui Dumnezeu. Soldatul reintors teafăr după un an de zile de pe front, unde în decursul atacurilor a făcut în mai multe rânduri făgăduințe, că va dărui 5000 lei la Biserică de va scăpa zdravăn sau că pe Dumnezeu nu-l va mai sudui câte zile o mai trăi, ajuns acasă a uitat de toate făgăduințele. De sigur că dacă făgăduim ceva lui Dumnezeu, e creștinesc și cinstit lucru să și împlinim, în caz contrar e mai bine să nu promitem.

Apoi nu e îngăduit băeților să strige: „Doamne miluește la oala cu pește“ sau „Doamne în Dundenăre cu noi“, ca și părinților lor, să cânte cântece religioase în cârciumă.

Însfârșit câte un om, pentru a fi crezut zice: „Să mă trăznească Dumnezeu dacă n'o fi așa“. — Și pomelnicul cu asemenea ziceri, s'ar mai putea continua, dar socotim că e de ajuns pentru un bun îndreptar. Pentru toate aceste ziceri pomenite și altele asemenea lor în cari numele Domnului și cele sfinte uneori sunt rostite cu cel mai vădit dispreț, pe viitor să le ocolim. Dimpotrivă ne vom nizuși să pomenim numai cu rost și cu cinste, cele sfinte, împlinind prin aceasta porunca a dona dumnezeiască care spune: „Să nu iai numele lui Dumnezeu în deșert!“

Pr. O. F.

Din Țara Oltului

O cerere dreaptă a plugarilor

În atenția Doamnei Subsecretar de Stat al Aprovizionării armatei și populației civile, „Pentru a se putea aproviziona cu cereale și hrană zilnică și populația din regiunile unde recolta a fost slabă, s'au luat măsurile ca să fie blocată o parte din aceste cereale din regiunile, unde recolta a fost bună, sau cel puțin multumitoare. Trăim vremuri grele, suntem în plin război, și fiecare cetățean, va trebui să aprecieze aceste stări excepționale, și prin jertfa ce va aduce-o fiecare vom contribui, pentru viitor cu toții, la consolidarea Țării noastre.

Plugarii înțeleg aceste lipsuri și se rugă. Au și ei o rugămintă.

În aceste instrucțiuni, nu se prevede nimic ca hrană, pentru păsările de casă: găini, rațe, găște, corci. Ori hrana zilnică, pe care o are țaranul nostru mai repede la îndemână, o formează aceste păsări și ouăle lor.

Pentru porci se prevede ca hrană numai orz. Ori, cel care aplică pe teren aceste instrucțiuni și se ține de ceace scrie la carte, înseamnă pentru blocare surplusul, (e-l are acel gospodar, nelăsând cantitatea necesară de ovăs, în locul orzului, pe care el nu-l are în timpul făgădușului se cultivă mai mult ovăs, și acesta formează hrana zilnică a animalelor de casă, iar nu orzul.

Sunt oameni săraci, cari nu au în gospodăria lor, decât porci și păsări de casă. Au semănat ovăs, pentru hrana acestora, plăcând în plus, pe lângă sămânța și aratul și recoltatul acestei ovăs. Vin cu acest ovăs la treerat și oamenii, încredințați cu acest control, le scriu în registre, pentru blocare, întreaga cantitate de ovăs, ce o posedă, deoarece în legea de blocare a cerealelor ca hrană pentru porci e prevăzut numai orz. În schimb, pentru cei care au cai, s'a prevăzut 700 kg. de ovăs pe an, pentru un cal, ceace e o cotă prea mare și sunt mulți gospodari, cari nu au, cu ocazia treeratului, nici cantitatea prevăzută pentru 2 sau 3 cai, ce-i posedă, fără de a mai vorbi de cantitatea de ovăs, ce le este necesară, pentru însămânțările de primăvară.

Cu ocazia întocmirii tablourilor de sămânță, necesară fiecărui gospodar pe un

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Rugăciune

de Gh. Stănelu

O, Maică sfântă, îndurată,
Eternă Fecioară Marie
Nu mă uita niciodată
Din cereasca împărăție.

Tu care ești Maica lumii,
Îndrăsnesc a te ruga,
Nu mă lăsa fiu pierzării
Ci nveci să fac voia ta.

Tu care ai plâns în sfânta-ți suferință
Apleacă-ți ochii tăi spre lacrimile

Să fii părtaș eternei biruințe
Izbăvindu-mi atâtea păcate grele.

Căci tu ești veșnica scăpare
A celor ce aleargă la tine,
O, Maică sfântă, ai îndurare
Apleacă-ți ochii tăi spre mine.

Cum vorbesc găinile

Curând după acest apel nominal, ușițele cotețelor de prin sat încep să se deschidă, iar găinile încep să ieși din strămoșescă, ca să-și caute mâncare, căci trecură aproape zece ceasuri de când n'au mai mâncat. Numai ușița cotețului din curtea lui Toader și a Savetei nu se deschidea, și nici nu era nădejde să se deschidă curând, căci pe la ușa tinzii încă nu se auză nici un zgomot.

Găinile își pierdură răbdarea, și încep să murmure împotriva stăpânei lor:

— Cine a mai văzut muiere ca asta — zicea Boboșa, — să nu se mai sature de somn, nici ziua nici noaptea? Inchipuiți-vă, ieri, am pătruns în șopru cu fân, unde am un cuib; dar n'am putut să-mi depun oul, căci stăpâna noastră dormea tocmai pe cuibul meu. A trebuit să mi depun oul în buruieci, și astfel s'o las de pagubă, căci uade l'am depus eu, știu că nu-l va găsi.

— Ești cam rea și răzbnătoare tu Boboșo, — îi zise Pe-

strița cu o oareșicare răutate. Pentru mâncarea care o mănca, ar trebui măcar oul să i-l dai și tu, iar nu să-l ascunzi prin buruieci.

— Ce mâncare ne dă ea? — se ridică din fundul cotețului Tăpălăgoasa. — Tu nu vezi că atât mâncarea, cât și apa, trebuie să ne-o cântăm noi căci stăpâna n'are grije? Norocul că nu e zgârcită ca vecina de dinsus, unde nu găsești nici o fărâmitură, nici prin casă și tindă, dar încă prin curte.

— Tăceți din gură, că stăpâna e o femeie de treabă — luă vorba Roșcata. — Eu sunt multumită de ea, căci dacă apuc în tindă, apoi să vezi cum trăiesc, căci prin vasele ei întotdeauna găsești mâncare bună, de care mănca și oamenii, nu numai noi găinile. Nu vedeți voi că la resturi și la fărâmituri noi nu avem tovarăși cum au vecinele noastre pe lacomii și nămânjiții de porci, cărora le dau tot ce e mai bun, iar bieteile găini trebuie să răcăie prin gonoaie toată ziua, dacă vreau să trăiască. Acelea ar trebui să ascundă ouăle prin buruieci, ca să nu le mai găsească

nimenea, dar nu noi, și mai cu seamă Boboșa, care în fiecare dimineață licăie câte o cratiță pe la vatră.

— Dar câte lovituri cu mătura n'am primit eu pentru îndrăzneala de a mă fi suit pe vatră? — se apăra Boboșa.

— Dar câte blide nu i-și spart tu? — o luă Izmănoasa. Ba de câte ori n'ai făcut-o ca în loc să te lovească pe tine, să lovească o oală ori un blid.

— Mie îmi vine să cânt: de ouat — zise sfoasă Golașo.

— Cântă soro, — îi răspunde Potârâna, — căci dacă te va auzi, poate se va scula și ne va deschide.

— Iodată vom năvăli în tindă — zise Pestrîța.

— Și vom da asalt asupra oușelor și blidelor, — întări Roșcata.

— Dar dacă le va fi spălat aseară înainte de a se culca, atunci să vedeți păcăleala — zicea temea Tăpălăgoasa.

— Sunt de patru ani aici, și asta încă nu s'a întâmplat cu stăpâna noastră să fi spălat vesele seara — zise Roșcata.

...măntărilor de toamnă și de primăvară, știut despre ce e vorba și cu scop, se fac aceste tablouri, și n'au scris nimic, sau au scris puțin, și unele date au fost completate de organele primăriei așa cum au apreciat ele. Sunt atâtea gospodării, care n'au indicat nimic din cantitatea de cereale, necesare pentru însămânșarea de primăvară și au declarat numai necesar pentru toamna aceasta, fiindcă nu li s'a spus despre acest lucru, și deci accepta se văd în situația aceea precară, de a nu avea ce semăna în primăvară.

Rogăm deci pe toate autoritățile superioare, care sunt în drept de a da îndrumări la aceste chestiuni, să binevoiască a da instrucțiuni explicative în sensul, că acolo unde gospodarul nu are orzul, prevăzut pentru hrana animalelor, acolo să-i se aplice colă de ovăs, în locul orzului, și să se prevadă o colă de ovăs sau orz și pentru hrana tuturor păsărilor de casă: găini, rațe, găște, etc. Este o cerere justă a plugarilor și producătorilor de cereale, o cerere, căreia să i-se dea o explicare cât mai lămurită și mai satisfăcătoare.

De prin sate

In cinstea Sf. Fecioare

Pentru rugăciunile lor să fie bine primite înaintea Sf. Fecioare mama celor născuți, ușurarea celor bolnavi și sprijinirea celor neputincioși, credincioșii din Petreștii de Mijloc, i-au adus ca dar, la sărbătoarea adormirii Sale: 1) O icoană cu cina cea de taină, în valoare de 3600 lei, cumpărată de credincioasa Șandru Ileana și dl. Ilie Coltor. 2) O acoperitoare pe sf. altar, în valoare de 3458 lei, cumpărată de societatea »Sf. Fecioare«, contribuind: dna Elena Moldovan 200 lei, Pârv Ileană 100, Anuncutean Dochia 100; Pârv Florica 100, Todea Susană 100, Briciu Anucă 100, Șandru Ileana 100, Șandru Siucă 100, Negrea Mărică 100, Șandru Virginia 100, Suciu Maria 100, Șandru Susană 100, Pârv Victoria 100, Pușcaș Maria din Nou 100, Briciu Dochia 50, Todea Ana 50, Șandru Florică 50, Șandru Anică 50, Tothăzan Susana din Năoiu 50, Briciu Victoria 40, Chioresan Fironica 30, Șandru Paraschivă 20, Șandru Nastasia 30, Reteag Victoria 30, Todea Vârvara 20, Todea Maria 20, Todea Susană 20, Vlas Maria 20, Borz Irina 22 și Șandru Dochia 10 lei. 3) Șandru Iustiana a donat un covor în valoare de 200 lei, Șandru Ileana unul în va-

loare de 1800 și Briciu Anucă unul în valoare de 1800 lei. 4) Tot cu ocazia acestei sărbători, au mai donat în cinstea Sf. Fecioare: Pușcaș Grigore din Năoiu 1000 lei, Ilie Coltor din Timișoara 500 lei, iar Tothozon Vasile și Băținaș Ion din Năoiu câte 100 lei unul.

Bunul Dumnezeu să le răsplătească faptele lor mărețe, iar Sf. Fecioară să-i primească sub ocrotirea ei de mamă.

Păr. Vasile Moldovan

Pelerinajul dela Radna

La Maria Radna în în Banat s'a făcut și anul acesta pelerinaj ca în toți anii, la Sf. Maria Mare.

Încă din ziua de 14 August au sosit miile

de pelerini din toate părțile țării, cei din apropiere în frunte cu preoții lor, laudând în cântări de mărire pe Maica Sfântă. S'au remarcat grupurile de pelerini din Timișoara vre-o 200, Lugoj 150, Chereșu vre-o 200, Belotiniț vre-o 100, Chisla vre-o 400 etc. Au luat parte următorii preoți: Dr. Iuliu Rațiu, vicarul Timișoarei, Nistor Lugojan, Bandici D. I. Erdei, Bociat L. Albu, Birău, Neda I., I. Socol, clericii Marina Ioan și Vorhanovschi Ștefan.

Seara la Calea Crucii a predicat foarte bine Păr. Lucian Bociat preot în Merișor, iar în ziua sărbătorii, la Liturghia solemnă, a predicat Păr. Nistor.

Au fost peste 1500 cuminicări.

Pr. Ioan Socol.

Vlădicii ardeleni

Privire scurtă asupra istoriei Bisericii române

II.

La mizeriile aduse asupra neamului nostru de Slavi și Greci, se adaugă pacostea calvinismului la noi în Ardeal, care a voit să ne înghită cu orice preț, atât ca Biserică cât și ca națiune. Biserica românească din Ardeal a devenit sub înfrunțarea și persecuțiunile calvinilor, un monstru: „calvină în credință și orientală în rit“, dupăcum spune marele Augustin Bunea.

Dacă totuși n'am fost înghițiți de calvinism, aceasta se datorește întoarcerii Românilor ardeleni la Biserica catolică, în anul 1700, sub mitropolitul *Atanastie Anghel Popa*. În ziua de 5 Septembrie din acel an, toți protopopii și reprezentanții clerului, precum și câte trei deputați mireni din fiecare sat, chemați de Vlădica Atanasie în mare sărbător la Balgrad (Alba Iulia), „de bună voie și porniți de Duhul s'ânt“

s'au declarat uniți cu Biserica Romei, „primind, mărturisind și crezând, toate câte primește, mărturisește și crede dânsa“. Prin acest măreț act s'a săvârșit „minunea resurrecțiunii (reînvierii) poporului român“, după cum spune așa de frumos d. S. xtil Pușcariu și s'au revărsat asupra noastră o mulțime de mari și neperitoare binefaceri religioase, culturale, rașionale și materiale.

E greu și numai să înșiri aceste binefaceri. Așa, prin unire a cu Roma ne-am realtoit în viața datătoare de viață supranaturală: am reînviat la credința cea adevărată, afară de care nu este mântuire. Ni s'au deschis larg porțile școlilor înalte ale Apusului catolic, în care tiii poporului nostru au învățat carte înaltă bisericească și profană și au aflat că mare lucru este a fi Român. Ni t'au deschis cele dintâiu focare de înaltă cultură românească: școlile dela Blaj (1754) și o mul-

țime de școli mai mici care au împânzit întreg Ardealul, Maramureșul, părțile ungurene locuite de Români, și altele. Din școlile Blajului a ieșit un lung șir de mari dascăli care au dus binefacerile culturii românești și au trezit conștiința națională la Români de pretutindena.

Unirea cu Roma ne a dat vlădici după inima lui Cristos, care au apărat nelăfricați drepturile Bisericii și neamului nostru, care au murit mai bucuroși în exil și mizerie decât să-și tradeze neamul și legea, care au trăit ca niște pustnici, numai ca să poată hrăni cât mai mulți fii ai poporului nostru la școală și la meserii. Viața acestor vlădici vom încerca s'o prindem din condeiu în numerii ce urmează, pentru că ea reoglindește aproape întreg trecutul Bisericii noastre române unite cu Roma.

Pr. Ioan Vultur
profesor

Schimbarea banilor

În vremea din urmă Ministerul de Finanțe a hotărât să schimbe o parte din banii de hârtie și metal, de 1000 lei, 500 lei și 250 lei. Pentru ca cetitorii noștri să știe cari bani mai sunt buni pe viitor, dăm aici înștiințarea Ministerului de Finanțe.

Biletele de 500 de culoare albastră, chiar și acelea cari au pe ele chipul cu țărănuțele nu mai umblă din 15 August. Ele mai pot fi schimbate la Banca Națională a României, până la 15 Septembrie.

Biletele de 1000 lei de culoare brună, cari nu mai au pe ele chipul cu țărănuțele, nu mai umblă dela 30 August. Ele mai pot fi schimbate la Banca Națională a României, până la 30 Septembrie.

La 30 Septembrie se retrag din circulație banii de argint de 250 lei, cu chipul M. S. Regelui Mihai I. Dela această dată ele vor mai fi primite în dare până la 31 Decembrie.

Cum vine nenorocirea. Săteanul Veica George din comuna Vrani, județul Caraș, a făcut foc cu coceni de porumb. Din nebăgare de seamă câteva fire de jar s'au risipit pe jos, printre cocenii de porumb împrăștiați. Cum cocenii de porumb erau foarte uscați, au început să ardă cu flăcări mari. Focul au ajuns până în podul casei, unde erau câteva sticle cu petrol. Una din acestea luând foc, săteanul și-a desbrăcat haina aruncându o peste sticlă. Luându i foc și haina, a aruncat-o jos din pod peste temeiul Chercota Gherghina, care venise și ea la locul nenorocirii. Hainele acestei femei s'au aprins și ele, pricinainda-i arsuri mari pe întreg trupul. Așa dintr'o nebăgare de seamă mică, erau să iasă nenorociri așa de mari.

Poezie

Frunză verde mărăcină
N'ai avea noroc Staline,
Frunză verde de pe tag
De ce ai la tin' mai drag.

Să ai mult bine pe lume
Dar să-ți piară al tău nume,
Căci, doar numai pentru tine
Năcazul pe lume vine.

Tu păgâne de n'ai fi
Năcazul s'ar potoli,
Dar tu șarpe veninat
La creștini nu mi te-ai dat,

Dar vor veni și zile bune
Creștinul te va răpune.
Staline om blăstămat
Tu să nu fi judecat?

Frunză verde de cicoare
Că ai călcat crucea 'n picioare,
Bisericile toate bine
Le ai făcut magazine,

Bată-te ziua de mână,
Dumnezeu te pedepsească,
Creștinul te biruiască.

Frunză verde de pe fagi
Și 'ncă una o mai tragi,

Ai să-ți dai seama odată
La cea dreaptă judecată.

De văduve ce rămân
Mișelule de păgân,
De văduve și orfanii
Ce rămân pustii, sărmani.

Scrisă de Pîntea Alexandru
Comuna Pânațe, jud. Cluj-Turda

Te aștept să vii

Când frumoasa lună apare
De sub norii cenușii,
Eu știi les în a ta cale
Și te aștept cu drag să vii.

Vino iar ca altădată
S'ascultăm freamțul blând
Sub creșul din grădina
Vino, căci te port în gând.

Pe cărarea din grădina
Crlal și roze, au înflorit,
Înima-mi de dor mi e plină
Și tu tot n'al mai veni!

Departe sunt eu azi de tine
Și toate'n juru-mi par pustii
Te-aștept cu drag să vii la mine
Măi vii? O, spune-mi dacă vii?

AP. Inv. Petroșani

— Ea spală vasul numai care
li trebuie, și când li trebuie, iar
celealalte le lasă așa cum le cu-
rățim noi...

— Tăcere, guralivelor, că vine
să ne deschidă — zise cocoșul.

Saveta se apropia scărpinân-
du-se de coteașă, și cu un băț
făcu ușița la o parte.

— Cot-cot-cot-cot... — se
răsflăța cocoșul sărind într'un pi-
cior, apoi începură a zbura găi-
nile pe rând, și care cum ajungea
jos, alerga înspre tindă, unde
vasele Savetei așteptau cu resturi
mămăligă, fasole, zamă, lictar, ca
să fie curățite de găini. Roșcata
sări de-adreptul în căldărășe, pe
când Tăpălăgoasa ciocăniind în
la același blid cu Boboșă, o mu-
tra pentru că și a ascuns oul în
buruieni, și o indemna ca azi să
nu mai facă așa, ca să nu mai
păgubească pe o așa bunățate de
stăpână.

Iar omul nostru cel cu darul
cunoașterii limbilor dobitocești,
lăși încheia această poveste zicând:
— Cine are urechi de auzit, să
audă...

N. Lupu

Apărarea credinței

Papi răi

Badea Nicolae: Predicatorul-pocăit din satul vecin a arătat de curând, într-o predică a sa, că Papa nu poate fi capul creștinătății și din motivul că au fost mai mulți papi răi decât papi buni.

Părintele: Asta-i o minciună, Bade Nicolae, o minciună cu coarne. Am avut cu totul 262 de papi, iar Sf. Părinte de astăzi este al 263-lea. Intre aceștia au fost abia 11 papi răi și anume: Nicolae III (1277—80), Paul II (1464—71), Sixtus IV (1471—84) și Inocențiu VIII (1484—92) cari si-au îmbogățit neamurile; Ioan XI (955—964) și Alexandru VI (1492—1503) au dat sminteală prin viața lor neprețoasă; Iuliu II (1503—1513) s'a străduit să-mărească numai statul papal, dar viața spirituală a neglijat-o, era mai mult soldat decât papă. Aceștia sunt papii cei răi.

Badea Nicolae: Așadară numai 11 au fost răi? D'apoi ceilalți 251?

Părintele: Dintre acești 251 de papi buni 85 sunt sfinți, cinstindu-i o lume întreagă. Cei din-tâi 33 de papi au murit cu toții ca martiri, iară ceilalți au avut viață cât se poate de curată. Dacă între 12 apostoli ai lui Cristos s'a aflat și un Iuda, oare între 262 de papi să nu se poată afla și 11 nevrednici? Te rog însă, întreabă-l că predicatorii lor toți au fost sfinți și nici unul netrebnic?

Badea Nicolae: Că bine zici, l-o-i și întreabă. Da oare cum au ajuns acești papi răi în fruntea bisericii?

Părintele: Așa că pe vremuri alegerea papilor nu era liberă. Mai întâi poporul i-a ales pe papi; dar poporul era ca și acuma, se vindea pentru bani; astfel a ajuns în fruntea bisericii, la 1033, Benedict IX în vârstă de abia 18 ani. Mai târziu au ajuns în scaunul S. lui Petru urmași de-ai familiilor nobile și chiar regi. Mirare e deci că au ajuns și câțiva nemernici, pe cari noi nici nu i apărăm?

Badea Nicolae: Și apoi cum s'a ajuns la stările bune de astăzi?

Părintele: Prin lupte continue. Papa Nicolae II a poruncit (la 1059) ca pe papi să nu-i poată alege decât cardinalii. Conciliul ecumenic al treilea din Lateran (1179) a ordonat că papă nu poate fi decât cel ce intronește $\frac{2}{3}$ voturi de ale cardinalilor, iară conciliul ecumenic al doilea dela Lyon (1274) a ordonat ca alegerea papilor să se facă în conclave, adică într'un fel de închisoare, în care să nu poată străbate suflet de om străin. Când, după moartea lui Leo XIII, Ungurii, prin regele lor apostolic Francisc Iosif I, au protestat împotriva alegerii de papă a cardinalului Rampolla, care a fost mare prieten al Românilor,

cardinalii l-au ales de papă pe cardinalul Iosif Sarto, care a domnit sub numele de Pius X. Acesta însă a șters, a doua zi după urcarea sa pe tron, dreptul de a protesta al regelui apostolic al Ungariei și al regelui Spaniei, așa că de atunci nu mai are nici o putere lumească înfrăurire asupra alegerii de papă.

Badea Nicolae: Tare de omene o trebuie să fie Papa Pius XI!

Părintele: Deja se lucrează din greu la canonizarea lui, adică la declararea lui de sfânt.

Badea Nicolae: Iți mulțumesc, Părinte, m'ai lămurit deplin. De aceea și viu atât de des la Sf. Ta, ca să mai învăț câte ceva. I. M.

Pe unde se poartă războiul

— Kalmucia țara unde trăiesc cei mai sluji oameni din lume —

Dincolo de apa Donului, pe unde azi clocote furtuna războiului începe stepa Kalmucilor, o câmpie joasă și întinsă.

Țara Kalmuciei se întinde dela Stalingrad, dealungul Volgei și Mării Caspice, până la gurile râului Kuma, iar spre Apus până la linia ferată care leagă orașele Novorosisk și Stalingrad.

Locuitorii acestei țări, Kalmucii sunt de neam asiatic, din Dnunia, o țară din Asia de mijloc. S'au așezat în acest ținut prin veacul al 17-lea, adică pe la anul 1700. La început erau niște hoți vestiți, prădând ținuturile vecine locuite de Germani și Cazaci. Cu vremea s'au mai potolit, ocupându-se cu păstoritul și plugăria.

Viața și-o petrec călări, fiind cei mai vestiți călăreți din lume. Caii, vitele, oile și cămilele lor sunt vestite. O mare parte din vestitele piei de astrahan sunt cumpărate dela Kalmuci.

Ooamenii cei mai sluji din lume

Aceia cari i-au văzut spun despre Kalmuci, că ei sunt cei mai urâți oameni din lume. Sunt mici cu fețele turtite și colțuroase, pătrate, fruntea lată și sprâncenele rare. Obrajii le sunt ascoțiți, nasul scurt și turtit, ochii înguști, oblici și bulbucați. Părul și barba rare, urechile mari și depărtate de cap, picioare strâmbe. Din cauza lipsei de apă sunt foarte murdari și împrăstie o duhoare de sălbătăcie.

Câte cazane atâtea familii

Kalmucii trăiesc în așa numita „kibitka“, un fel de cort rotund, sprijinit pe pari. Un anumit număr de kibitka formează o comună „Choton“. În mijlocul fiecărei kibitka atâră un cazan, lucrul cel mai prețios din cort.

Numărul familiilor se socotește după cazane, câte cazane, atâtea familii. Cei avuți au în corturi covoare, lângă intrare șei, arme și nagaica, vestitul bici de curele, semnul puterii bărbatului.

Credincioșii lui Dalai-Lama

Religia Kalmucilor este cea budistă. Preoții lor sunt și medici și învățători. Ascultă și ei de Dalai-Lama din Tibet. În lăcașurile de închinare sau în temple cum le spun ei, Kalmucii au trâm-

bițe și dobe mari cu cari cred că pot alunga duhurile rele. Pentru rugăciuni au niște moriști anume făcute, cari se roagă în locul lor. Când este întunecime de lună Kalmucii cred că va fi foamete și sună din trâmbiți, ca să alunge duhurile rele și să îndepărteze primejdia. Cred apoi că vârtejurile de vânt sunt suflătele celor cari s'au omorât de bună voie și ca să scape de primejdie ei se feresc din calea lor și scuiță.

Pilde pentru viață

Fapte mici cu înțeles mare

În anul 1910 o societate din Viena a dat de știre că va plăti 2 milioane de floreni celui ce va putea dovedi că a înconjurat pământul pe jos.

S'a și aflat un neamț care a plecat la drum și haida-haida din sat în sat, din oraș în oraș și din țară în țară. A plecat din Viena spre asfințit. A trecut în America. De acolo în Japonia și peste Asia în 1922 a ajuns iarăși la Viena. Numai că a nimerit rău. Era după războiul dintre anii 1914—1918 și banii ajunseră fără valoare. Cu cele 2 milioane, bietul om lacom, abia a putut să-și cumpere un rând de haine, să mănânce și să bea odată bine. Cu atâta s'a ales după o cale de 12 ani.

Pățania omului este plină de învățătură. Și noi, atâta ne frământăm și alergăm ca și cum am vrea să cuprindem lumea toată. Strângem mereu ban lângă ban și pe când ne hodinim și să trăim după dobânda lor, scade prețul banului și ne pomenim că am rămas ca neamțul care a înconjurat lumea dar s'a ales cu un blid de mâncare și cu o haină.

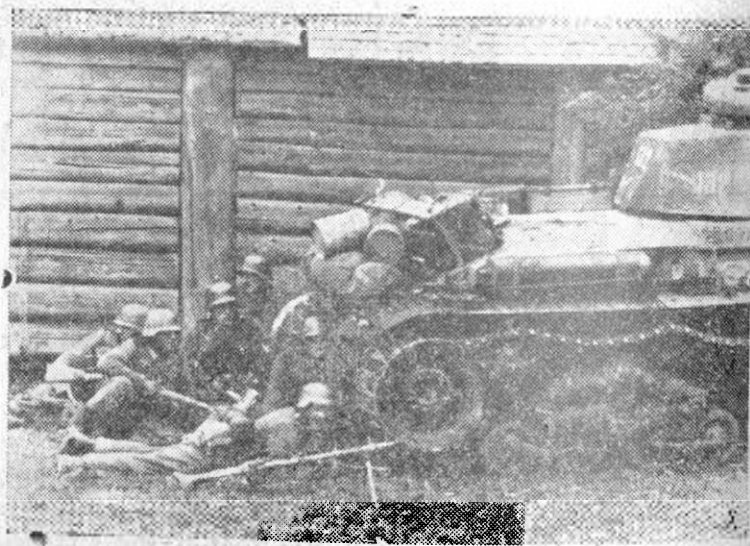
Numai o singură avere nu scade niciodată!

Care-i aceea avere?

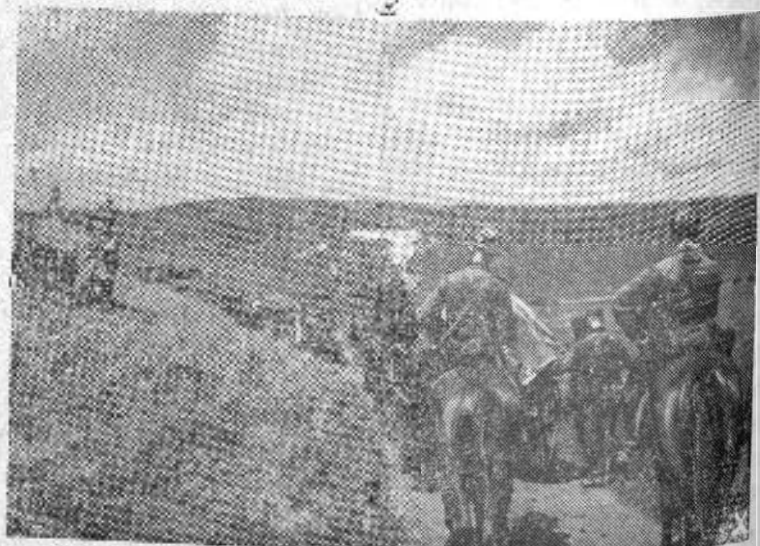
Chiceste-o singur și pe aceea să o agonisești!

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Pe frontul dela Leningrad

Peste Don, prin stepa Kalmuciei

CUM STĂ LUMEA ȘI ȚARA

Situația pe frontul din Răsărit

Știrile venite de pe acest front arată, că acolo au loc acum lupte de mare însemnătate.

La Stalingrad înaintarea germană, trupele germane și aliate apropiindu-se tot mai mult de acest oraș. Luptele se dau prin întăriturile ultime ale Stalingradului.

La fel, se vestesc biruințe și pe celelalte părți ale frontului, la Marea de Azov, în Caucaz, în stepe Kalmuciei și la Miazănoapte pe frontul Leningradului și al Finlandei.

La Marea de Azov, trupele românești au câștigat o nouă biruință, ocupând orașul Temriuk. Acum aceste trupe se îndreaptă spre porturile Anapa și Novorosiisk. Tot pe acest front, trupele blindate germane au izbutit să treacă Donul la Kiestkaiia și să se îndrepte spre Stalingrad, așa că acest oraș este încercuit de mai multe părți.

În Caucaz, trupele de vânători au străpuns pozițiile bolșevice, ocupând cel mai înalt vârf de munte al Caucazului, muntele Elbrus și trecând prin mai multe trecători ale munților.

La Miazănoapte între Kaluga—Medyna—Rjev, luptele continuă. În acest ținut, ca și la Leningrad, trupele bolșevice au deslănțuit atacuri mari, fără a respinge însă pe Germani.

Pe celelalte fronturi

Pe frontul egiptean este mai multă liniște. Luptele continuă numai în unele sectoare ale frontului. Au fost doborâte mai multe avioane engleze.

În Apus au fost atacuri de avioane și lupte pe apă. Avioanele germane au atacat două orașe engleze, bombardând fabricile din aceste orașe. Mai multe vapoare engleze au fost scufundate apoi de avioanele germane, în luptele care s-au dat în largul mării.

Pe frontul din răsăritul îndepărtat sunt lupte în apele insulelor Solomon. Deasemenea avioanele japoneze bombardează în continuu orașele din partea de Miazănoapte a Australiei.

Situația din India

Lucrurile în această țară stau tot mai rău pentru Englezi. Toate încercările, de a potoli pe cei răsculați, n'au izbutit. În mai multe orașe au izbucnit turbarii, în fabrici.

Numărul Indienilor cari iau parte la lupta pentru libertatea Indiei este tot mai mare. Indrăsneala

răsculaților indieni este foarte mare. Ei au dus mâna pe linia ferată Delhi—Kawapore. În localitatea Madras, la Delhi în insula Ceylon au fost răscoale sângeroase, poliția și trupele engleze fiind silite să tragă cu armele în cei răsculați.

Un trimis pentru o împăcare

Între Indieni și Englezi, a fost trimis în India. Acest trimis este dl W. K. e și are însărcinarea de a mijloci o apropiere și pe lângă guvernul din Ciungking Anume domnia sa trebuie să liniștească pe mareșalul chinez Ciang Kai-Sh-k că America li va trimite ajutoare, ca să poată lupta împotriva Japonezilor.

Preșiceri asupra războiului

Un gazetar american Hanson Badwn spune într'un articol din o mare gazetă americană, că vor urma zile de mari zguduiri pentru aliați. Luptele din Răsărit, mai ales vor fi hotărtoare, dacă Germanii vor atinge Volga.

Darul ostașului

În toată țara, s'a făcut în ziua de 29 și 30 August, colecte pentru ostașii noștri. Lucrătorii, săteni și orașeni au fost rugați să dea lucruri de lână, îmbrăcăminte caldă de iarnă. Colecta a avut răsonet larg în toată țara, strângându-se multe lucruri folositoare. — Dacă în satele voastre această colectă nu s'a încheiat încă, nu vă sgârșiți, ci dați cu dragă inimă, căci dați pentru cei scumpei vouă, pentru copiii, frații ori soții voștri.

Război nu glumă

În luptele cari s'au dat în fața orașului Leningrad, numai în cursul lunii Iulie, artileristii germani au tras 48 000 de bombe asupra orașului Leningrad. Ne putem închipui ce prăpăd este în acel oraș, dacă sunt adevărate cele ce se spun. Pe acolo e război, nu glumă.

Fiul lui Gandhi a fost arestat

Fiul lui Gandhi, care este ziarist a fost arestat de poliția engleză, pentru că n'a ascultat de poruncile cenzurii, care oprea să se dea știri despre hotărârile congresului naționalist indian.

În zilele acestea s'a și început judecarea procesului său. Această arestare este o nouă nemulțumire, în șirul lung al revoltelelor cari sguduie azi India.

O femeie se aruncă în fântână cu doi copii

O mare nenorocire s'a petrecut în săptămâna trecută la Curtici. O femeie s'a aruncat în fântână, împreună cu doi copilași ai săi.

La această faptă desnădăjduită, nenorocita femeie a fost împinsă de viața amară și grea pe care o ducea cu soțul ei. Într'una din zilele trecute soțul ei a amenințat-o că pleacă și nu mai vrea să știe nici de ea, nici de cei cinci copii ai lor. Desnădăjduită, biata femeie și-a luat în brațe pe cei doi copilași mai mici, o fetiță de șase luni și un băiețel de trei ani și a plecat cu ei spre fântână. Ajunsă acolo, a aruncat mai întâi în apă cei doi copii, apoi a sărit și ea. Luptându-se cu moartea, nenorocita femeie a izbutit să se prindă de pereții fântânii și să iasă la fața apei. Băiețușul de trei ani a izbutit să se prindă și el de rochia mamei sale și cu o putere pe care numai teama de moarte o dă și celor mai mici făpturi, el s'a cățarat până la gâtul ei. Îngrosit de moartea care era așa de aproape de el, copilul a început să plângă și să strige, căci mamă-sa amuțise de groază. La strigătele copilului, au alergat vecinii, cari numai cu mare greutate au putut scoate pe mamă și copil din fântână. Fetița mai mică a fost scoasă moartă.

Aceia cari au în mâinile lor averea și bunurile acestei lumi, ar trebui să se apropie mai mult de cei săraci și să-i ferească de nenorociri ca acestea.

O femeie bătușă iasă cu parul în drum la altă femeie. Femeia Ioana C. Bilina din comuna Leu—jud. Romanți purta ură mare pe consăteana sa Anghelina T. Bilina. Și cum femeile nu iartă ușor, Ioana s'a gândit să se răzbune. Într'una din zilele acestea, pe când dusmanca ei ducea doi cai la apă, Ioana i-a eșit în cale ca un par. Dintr'o lovitură a dorit o la pământ, apoi ia mai dat și altele, până a lăsat-o într'un lac de sânge. Femeia bătușă a fost arestată de jandarmi, iar dusmanca bătută a fost trimisă la spital.

Aviz

Caut un post de molomeșter la o moară din Blaj sau Târnăveni.

Informațiuni la Administrația gazetei.

Știrile săptămânii

vizite arhieresti prin satele din jurul Blajului. P. S. Dr. Vasile Astenie episcop auxiliar al arhidiecezii noastre a făcut mai multe vizite arhieresti prin satele din jurul Blajului, slojind și predicând. P. Sa a fost însoțit în aceste vizite de către părinții canonici mitropolitani și preoți blăjeni, făcând cunoscută astfel credincioșilor dela sate frumusețea liturghiei arhieresti.

Vizită înaltă la Sinaia. În zilele acestea dl Mareșal Ion Antonescu a primit la Sinaia vizita a 10 generali germani și a mai multor ofițeri italieni, răniți și invalizi din războiul împotriva bolșevismului. Oaspeții germani și italieni vor petrece concediul de odihnă în munții noștri.

Mașina cu care poți privi în corpul unui om. Gazetele scriu despre nouă minune a științei medicale sau doctorești, anume o mașină cu care poți privi în corpul unui om. Cu ajutorul acestei mașini doctorii pot privi în trupul unui om și să-i cerceteze fiecare mărunțai. Mașina este în așa fel făcută, că se pot face și fotografii în trupul omenesc.

Revărsări mari de apă în China. China este țara tuturor nenorocirilor. De azi de zile acolo nenorocirile se țin lanț, foamete, ciumă și revărsări de ape. Acum mai nou se spune că s'au revărsat apele Râului Galben, primejduind averea și viața a 2.400.000 de oameni.

Când începe anul școlar. Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor a hotărât să amâne cu încă trei săptămâni începutul anului școlar. Astfel cursurile la școlile primare și secundare vor începe la 28 Septembrie.

Evreii nu mai au voie să țină servitoare creștine. O lege mai nouă oprește ca pe viitor Evreii să mai aibă servitoare creștine în serviciu. În chipul acesta Evreii nu vor mai putea porunc la creștini.

Pedepse pentru aceia cari nu cinștesc pe invalizi. Întrucât în multe locuri pe stradă, la oficii sau la prăvălii nu se cinștesc așa cum se cuvine invalizii, guvernul a hotărât să pedepsească aspru pe toți aceia cari nu vor cinși pe invalizi.

Doi frați au murit înăbușiți într'o fântână. Frații Dumitru Bratu și Constantin Bratu din Târgu-Jiu au avut o parte de o moarte năpraznică. Nenorocirea s'a întâmplat într'una din zilele săptămânii trecute. Cumnatul celor doi tineri, Nicolae Ghibu, proprietarul unei tăbăcării, din Târgu-

Jiu, a plecat la Sibiu, împreună cu soția sa. Cu supravegherea tăbăcăriei au fost incredințați cei doi frați. Stricându-se una din pompele fabricii, tânărul Dumitru Bratu a coborât în fântână, pentru a o repara. N'a mai ieșit însă viu, căci a murit înăbușit de gazele rău mirositoare, din fântână. Fratele său Constantin Bratu, văzând că Dumitru nu mai vine, a poruncit să fie legat cu o frânghie și a coborât după el în fântână. Aceeași moarte fulgerătoare l-a ajuns și pe el. Nenorocitul tânăr când s'a simțit rău a cerut să fie scos afară. Funia cu care era legat s'a rupt și tânărul a căzut peste fratele său în fântână. Târziu, cei doi nenorociți frați au fost scoși din fântână.

Pânea se dă cu bon și la restaurante. Pentru a împiedeca orice risipă de pâne s'a hotărât ca pe viitor să se dea pânea cu bon și la restaurante.

Tot porumbul trebuie declarat. Ministerul aprovizionării a poruncit ca toți aceia cari mai au porumb vechi să-l declare la primării, urmând a li-se lăsa cantitățile trebuincioase pentru hrană, iar prisosul se va vinde centrelor de exploatare cu 18 lei kilogramul.

Americanii pregătesc războiul cu gaze. Se spune că în America 26.000 de medici se pregătesc pentru războiul cu gaze. Medicii urmează cursuri anumite despre acest război înfricoșat.

Tinerii turci nu mai au voie să fumeze. Guvernul turcesc a poruncit tinerilor elevi și studenți turci, ca pe viitor să nu mai fumeze. Chiar nici profesorii și pedagogii nu mai au voie să fumeze, înaintea acelor pe cari li învață.

† Ana Maria Cuteanu, preoteasă, după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului, în 23 August 1942 la orele 22, în etate de 57 ani, împărțită fiind cu Sfintele Taine ale Domnului. Rămășițele pământești au fost așezate spre vecinică odihnă, Miercuri în 26 August 1942, orele 14, în cimitirul bisericii române unite din Cut. Fie-i țărâna ușoară!

Cunoștințe folositoare

Pregătirea vaselor de vin

Butoaiele pentru vin sunt cea mai de seamă zestre a pivniței. Se cuvine ca ele să fie bine îngrijite și pregătite pentru a se putea păstra vinul în ele.

Butoaiele noi, înainte de a se folosi se spală cu apă fierbinte clocotindă în care s'a pus sare de bucătărie, la 10—15 litri de apă cam 2 kg. Se va astupa butoiul și se va rostogoli, vreme cam de 30 minute, apoi se lasă

ca să stea butoiul pe fiecare cap, cel puțin 2 sau 3 ore. După aceea se scurge apa și se pune în butoi cam 1—2 kg. var nestins, peste care se toarnă iarăși apă fierbinte clocotindă. Se rostogolește ca la început, lăsându-l să stea apoi, cam 5—6 ore, apoi se scurge, i-se mai dă o spălatură cu apă fiartă, apoi se clătește cu apă rece, se lasă să se svântă și se dă apoi cu pucioasă. În butoaie noi este bine ca în totdeauna să se pună numai vin nou.

Butoaiele mucegăite se curăță cu apă fiartă în clocot, peste care s'a turnat vitriol. Se spală bine, apoi se opăre cu apă fiartă și sodă. Se scurge apoi și, după ce s'a svântat, se dă cu pucioasă.

Butoaiele oțetite se curăță cu var nestins peste care se toarnă apă clocotindă. Cu acest amestec se spală bine, apoi se opăre cu apă fiartă în care s'a pus sodă de rufe, se clătește cu apă rece și i-se dă pucioasă.

DOCTORUL SAZELOR

MALARIA

Căutați să vă lecuiți frigurile de bălă așa cum și atât cât trebuie

Malaria este și ea de mai multe feluri. Sunt feluri de malarie cari se vindecă cu chinină, dar sunt alte feluri de malarie cari nu se vindecă cu chinină, ci numai cu alte leacuri, date fie ca praf ori cu injecții.

Malaria nu se vindecă dintr'ouă dată și dintr'un praf două, nici din nouă prafuri chiar, ci trebuie cu mult mai multe. Lecuirea malariei se face cu multă răbdare și vreme mai îndelungată, deoarece microbul malariei, „hematozoarul“, acel microb care a fost adus poate dela îndepărtări mari de un țânțar, acel microb a intrat în sânge și cu sângele în splină și până în măduva oaselor, de unde cu greu este scos și distrus de chinină.

Hematozoarul, adică seminața malariei, trăește ani de zile în sângele, în splina și măduva oaselor celui pe care l-a scuturat frigurile. Din splină și măduva oaselor, din când în când, dar mai ales primăvara și vara, Hematozoarul se pornește în tot trupul omului și atunci pe om îl scutură din nou frigurile — așa din când în când, — ani de rând și este galben la față și are dureri de cap.

Neștiutorii de malarie, („Hematozoarul“, trăește ani de zile în splină, când li scutură din nou frigurile) își dau părerea și și-o susținut sus și tare, că au căpătat malarie din oboseală, din fugă, din aceea că au mâncat pepene ori castraveți și au băut apă după ei, dacă întâmplător în aceea zi au mâncat castraveți, pepeni, ori au muncit ceva mai mult; ei uită că au avut cândva,

poate cu ani înainte, friguri cari i-au scuturat ori că înainte cu câteva zile vor fi fost mușcați de țânțarul „Anofel“ înveninat cu malarie.

Malaria nu se capătă din castraveți și din munca grea, ci din pișcăturile țânțarului „Anofel“, care țânțar are balele înveninate cu malarie, de oarece mai înainte a pișcat pe un altul bolnav de malarie, cum turbarea se capătă dela câinele turbat și tifosul exantematic dela păduchele înveninat cu tifos.

Malaria nu se lecuște cu decătece, ori cu apă rece aruncată în capul celui bolnav în timp ce-l scutura frigurile, cum din nenorocire se face în cele mai multe părți ale țării, ci malarie se lecuște cu chinină luată atâta cât trebuie și se de, an câte o vreme oarecare, câțiva ani de rând, primăvara și vara mai ales, că să nu uităm, malarie trăește ani de zile în sângele, splina și măduva oaselor celui îmbolnăvit.

Statul cheltuște mult, dând gratuit chinină, alte leacuri trebuincioase și examen medical pentru folosul celor atinși de această boală. Cei suferinzi de malarie mergeți la dispensarul circumscripției ori la spitalul județului, unde veți primi medicamente și examen gratuit, obligator pentru medicii Statului. Lecuiți-vă boala, că Statul ne stă întru ajutor pentru binele nostru al tuturor.

Dr. Ioan Frățilă

Poșta gazetelor

Of. parohial Vermeș. Suma de lei 397 am repartizat-o în felul următor: nrul 9675 lei 68 pe 1942, nrul 9677 lei 68 pe 1942, nrul 10.172 lei 162 pe 1942 și nrul 10.047 lei 38 pe 1941 și 61 lei pe 1942.

Pe anul 1942 s'a făcut socoata dela 1 Sept. — 31 Dec.

Din cei 324 lei s'a trecut la nrul 9675 lei 162 pe 1943 și la nrul 9680 lei 68 pe 1942 1 Sept. — 31 Dec. și lei 94 pe 1943.

Gazeta am sistat-o în 1 Martie 1942 fiindcă, cineva a returnat gazetele și a scris pe ele că se refuză primirea.

Șandor Teodor, 8597, am primit 200 lei, ca abonament pe anul curent

Iuliu Olariu preot, 12354, am primit 250 lei și câte două sute lei dela următorii abonați din Sorducul-Mare:

Nr. 12356 — — — Dimitrie Romanul
 „ 12355 — — — Iacob Barbu,
 „ 12357 — — — Teodor Birău,
 „ 12358 — — — Moise Minea,
 „ 12359 — — — Petru Botoșiu Curdu
 „ 12361 — — — Petru Andrei,
 „ 12362 — — — Dr. Eugen Lemeni,
 „ 12363 — — — Zamfir Iaticovici,
 „ 12364 — — — Valeriu Bălan,
 „ 12366 — — — Pavel Cacova,
 „ 12267 — — — Petru Fortuz.

Alexandru Rusu preot, 6735, am primit lei 1000. A. M Nr 6737, are de plătit pe anul curent lei 75.

Jampa Alexandru, 6566, am primit 250 lei, abonament pe anul curent.

Preot Vasile Părțilă, Răchite: revista „Cultura Creștină“ mai apare și scrisoarea D-voastră am predat-o redacției la Redacția „Culturii Creștine“.

Lucaciu Gh, 10.110. Gazetele se expediază Miercuri și Joi.

Florea Ioan, 10.389. De aici s'au expediat totți numerii. Vă rog întrebați la Poștă?

Gregorlu Manoilă, preot 125: Foata D-V. a fost returnată cu mențiune că v'ați mutat din localitate la Ocele Mari. Găsiind acolo adresa D-voastră, v'am schimbat-o.

Cărți nouă

ALMANACUL TINERETULUI ROMÂN PE 1942, sub îngrijirea P. S. Ioan Suciu, episcop auxiliar Tipografia „Grafka“ Nagyvárad, pagini de mărimea 23/16 cm.

Preaștințul Dr. Ioan Suciu dela Oradea a fost totdeauna prietenul cel mai bun al tinerimei. Mult a scris și mult a predicat pentru acest tineret. Acuma, în țara în care se află, lucrează și mai mult pentru acest tineret. Intreg timpul liber tineretului jertfește. Lor le a închinat cel mai frumos almanah sau calendar ce a apărut vreodată la noi Români. Tipărit pe hârtie minunată, cu chipuri cari de cari mai frumoase, cu articoli și poezii de toată frumuseța, acest calendar este o adevărată podoabă a casei. Dintre chipurile românești întâlnim în acest almanah: Spada lui Ștefan cel Mare, Păstorăși maramureșeni la poalele Petrosului, Bătrâni — în biserică — Țara Oașului și numeroase creațiuni. — Ce pagubă că nu poate cumpăra și la noi!

EROISM de P. S. S. Ioan Suciu episcop auxiliar 1942. Tipografia „Grafka“ Nagyvárad, 64 pagini de mărimea 25/15 cm. prețul 70 filer.

Pe această carte vedem chipul minunat al psalmistului rege David când se pregătește, ca să asvârle cu praștia în uriașul Goliat de marele sculptor italian Bernini. Numai prin astfel de eroism se poate înfrunta viața, cu toate ispitele ei. Cartea e scrisă tot pentru tineret, dar pentru tineretul universitar, ca să-l învețe a se înfrânge pe sine și lumea aceasta și astfel a deveni mare și puternic, în stare da a înfrunta orice lăptură chiar și într'o luptă asemănătoare cu a lui David față de Goliet. Cartea are chipuri minunate tipărite pe hârtie de cretă și foarte bine reușite. Păcat că tinerii noștri universitari nu pot ceta această carte minunată, menită și lor!

PRIMA INTĂLNIRE, îndrumări și meditații pentru pregătirea copiilor la prima sfântă cumtuecare de P. S. Ioan Suciu episcop auxiliar, 1942. Tipografia „Grafka“ Nagyvárad, 100 pagini de mărimea 20/14 cm. Prețul 1 Pengheu și 50 filer.

Această carte e scrisă pentru tineretul tot gradul și are în frunte un chip frumos Mântuitorul șezând strâns în brațe un copilăș ingenuchiat în fața lui pe o lavă de piatră și sărutându-l. Atâta duoșie te cuprinde văzând acest chip, dar mai ales când prinde această carte. Se dau în ea îndrumări practice pentru tineret și părinți în vederea primelor sfinte întâlniri cu Mântuitorul, apoi exerciții spirituale de trei zile cu 7 predică pentru a se cunoaște păcatul, patimile lui Isus iadul, sfânta mărturisire și sf. cuminecarea. Urmează ziua primei cuminecări cu o cuvântare înainte și alta după sf. împărțirea după masă urmând înoarea promisiunilor dela sf. Botez și cu consacrarea copiilor de Fecioare Maria. A doua zi mai urmează o cuvântare pentru stăruința în viața nouă. Vă mărturisesc sincer că am citit această carte cu lacrimi în ochi. Atâta dragoste față de tineret, atâtea pilde frumoase, atâta înțeles mare este în ea, încât te încântă cu adevărat și cu lacrimi în ochi îi fericești pe copiii cari au fericirea să citească această carte.

Nu este Român Unit, care nu citește „Unirea“ și „Unirea Poporului“!!!